

Opinió

LA DIVISIÓ DELS PARTITS SOBRE ELS INTERESSOS DEL PAÍS

ALLUNYA ELS VOTANTS DE LA POLÍTICA

Gestionar el 10-J (1)

14/09/10 02:00 - **CARLES BOIX**

Tots els països feliços són iguals. Cada país infeliç ho és a la seva manera. En un país feliç la política sempre té el mateix tarannà. Les classes governants saben que hi ha certs interessos nacionals comuns indiscutibles. Dins d'aquest consens, els polítics es barallen, si convé cruelment, per representar els interessos dels seus votants. La incompetència governamental i les crisis econòmiques, del tot inevitables en un món imperfecte, es resolen amb l'alternança política, en un procés de regeneració política tan natural com les estacions de l'any.

“Ningú no ens assegura que l'aposta per l'anar fent província no acabi estenent-se finalment a altres parts del país, sobretot entre l'esquerra que ara s'identifica amb el federalisme”

A Catalunya, en canvi, el que impera és una confusió política absoluta. El Tribunal Constitucional escapçà parts fonamentals de l'Estatut de 2006 fins al punt d'obrir la porta a possibles interpretacions futures capaces de buidar de contingut peces essencials de l'Estatut de Sau. El 10 de juliol un milió i mig de catalans ens vam manifestar per exigir el reconeixement de la nostra voluntat de viure com un país feliç i complet. Dos mesos després, però, les divisions dels nostres partits respecte als interessos del país són immenses i, per al ciutadà del carrer, lacerants. Per això, la distància, la manca de concordança, el que els francesos anomenarien *décalage*, una paraula d'una sonoritat alada, entre polítics i votants comença a ser preocupant.

Cal ser honestos. Aquesta confusió generalitzada no es deriva, de moment, de la manca de compromís dels nostres partits amb la darrera fita (la independència) del país. El nucli del problema, que precedeix la decisió de donar suport a la creació d'un Estat nou, té un origen doble. Algunes formacions polítiques alimenten la confusió amb la seva falta de voluntat o la seva incapacitat de reconèixer la gravetat de la crisi política i institucional actual: tot i que, per raons diverses, aquest és el cas del PP i el PSC. En els altres casos, els dels partits sobiranistes, que sí que entenen perfectament la conjuntura política present, el problema es presenta perquè les rutes que ofereixen per superar-la són molt imprecises.

El Partit Popular (i el seu entorn d'escindits o partits germans) proposa, d'una manera rotunda, “adaptar” (o, més aviat, “reajustar”) l'autonomia catalana a la sentència. Al nostre país això ja no produeix cap sorpresa, potser perquè, amb una tenacitat admirable, els populars no s'han desviat mai de la seva posició. A mi, però, encara em sembla xocant. Sota el sistema actual, Catalunya pateix una hemorràgia financera ferotge. El dèficit fiscal amb Espanya supera de bon tros tota mesura raonable: doble, per exemple, el límit imposat per la Constitució alemanya a les transferències entre lands. Catalunya és el contribuent net en una estructura econòmica on la meitat de la població de les comunitats autònomes de l'antiga Corona de Castella es troba a l'atur o treballa al sector públic. El PP català deu ser l'únic partit de dretes del món que condona un socialisme tan bèstia. Els nostres empresaris exigeixen infraestructures de primera qualitat. Els nostres sindicats demanen un marc laboral que permeti reforçar les qualificacions professionals pròpies d'un país industrial: al cap i a la fi, i amb la màxima modèstia, Catalunya és el tros més alemany de la Península. Davant de tot això, els líders catalans del PP es tapen les orelles i prefereixen que l'Estat ens amputi el braç definitivament. Com que no puc creure que el futur dels seus fills no els importi gens, només hi ha dues explicacions possibles per una actitud tan absurda.

La primera és purament emocional i té causes diverses: el gust estètic per idees jacobines abstractes; la memòria de la violència de la Guerra Civil; la procedència funcional, passavolant, de la família. Aquesta emotivitat, que pren una forma aguda entre els diputats de Ciutadans, els fa gastar tot el temps en batalles identitàries que, com mostren les enquestes, no interessen al poble de Catalunya. Això els fa tan curiosos i improductius com el grup d'internet de la FAES, que es dedica darrerament a navegar per Viquipèdia per canviar, de “català” a “espanyol”, la identitat de catalans il·lustres que hi surten referits.

La segona explicació té més densitat i és el resultat d'una concepció molt particular (i espanyola) de la vida familiar i professional: l'individualisme més estricte; l'obsessió per assegurar un confort raonable del nucli de parents més immediat; el conreu de les connexions personals i, si és possible, de les relacions de poder; un provincianisme, al capdavall, de vol gallinaci. Aquesta és la vida que Joan Fuster retratà en unes pàgines magnífiques que va escriure sobre Alacant: una ciutat amable (per la llum mediterrània que la il·lumina) però de poca força creativa i amb una mínima vida cívica. En aquest món acaba imperant una grisor econòmica i cultural desesperant, fins i tot quan l'Estat funciona bé. Les ciutats de províncies de França tenen un toc apagat que no redimeix cap restaurant de moltes estrelles Michelin. L'individu ambiciós només en pot fugir escalant el sistema funcional de l'Estat. Evidentment, això ja li va bé al poder central: els seus cossos d'elit són plens de valencians d'una intel·ligència esplèndida.

No ens enganyem, però. És cert que, de moment, aquest projecte social i econòmic localista i tancat és minoritari, concentrat, almenys discursivament, en sectors polítics de poc pes. Ara bé, davant de la confusió i dels dilemes del moment, ningú no ens assegura que l'aposta per l'anar fent província no acabi estenent-se finalment a altres parts del país, sobretot entre l'esquerra que ara s'identifica amb el federalisme.

Darrera actualització (Dimarts, 14 de setembre del 2010 02:00)